

JAARVERSLAG 2018

**INTERSECTORAAL
RAADGEVEND COMITÉ
JEUGDHULP**

1. VOORWOORD

Een visie voor de jeugdhulp 2024

2018 was het tweede werkingsjaar van het intersectorale raadgevend comité jeugdhulp. Naast de adviezen op vraag van het aansturingscomité jeugdhulp (ACO) formuleerde we tezamen met alle stakeholders vertegenwoordigd in het comité een visie over de toekomst van de jeugdhulp.

Tijdens een traject dat liep van januari tot oktober 2018 werd nagedacht over de missie, de visie en de strategie voor de jeugdhulp 2024. De leden namen de kans om met hun achterban de ontwerp teksten te bespreken en koppelden terug tijdens de maandelijkse vergaderingen. Bij deze unieke oefening werden we vakkundig ondersteund door Möbius en het secretariaat van het raadgevend comité. Zij faciliteerden het proces waarbij expertise en ervaring van de leden – gebruikers, voorzieningen, vakbonden en deskundigen – werden gebundeld tot de visietekst Jeugdhulp 2024.

Wij wensen een gewaarborgde en tijdige jeugdhulp met een regie in handen van de cliënt en op maat van de jongere en zijn context. Deze ambitie willen we realiseren met strategische doelstellingen in verband met de hulpgarantie, de organisatie en de kwaliteit van het aanbod, de plaats van de jeugdhulp in de maatschappij en in verband met de financiering. Tot slot formuleren we in een bijlage enkele aanbevelingen en ideeën die kunnen bijdragen tot de realisatie.

Bijzondere dank gaat naar alle leden en hun achterban die hebben meegewerkt aan deze oefening. Samen met hen hopen we dat “VISIE JEUGDHULP 2024” een inspiratie mag zijn voor de hele sector en dat de Vlaamse overheid eruit put voor het beleid in de regeerperiode 2019-2024!

Frank Cuyt
Voorzitter

Januari 2019

2. SAMENSTELLING RAADGEVEND COMITÉ

De Vlaamse regering benoemde op 13 januari 2017 de 23 leden van het intersectoraal raadgevend comité en dit voor een periode van 4 jaar.

In het raadgevend comité zetelen vertegenwoordigers van de gebruikers van de departementen en agentschappen betrokken bij de integrale jeugdhulp georganiseerde ondersteuning; vertegenwoordigers van de voorzieningen die actief zijn op het terrein van de departementen en agentschappen betrokken bij de integrale jeugdhulp; vertegenwoordigers van de werknemers van de voorzieningen betrokken bij de integrale jeugdhulp en onafhankelijke deskundigen.

Ook de administraties nemen deel aan het raadgevend comité als waarnemend lid.

Op 19 januari 2017 werd door middel van een ministerieel besluit de voorzitter van het raadgevend comité, de heer Frank Cuyt, benoemd.

Op 16 juni 2017 heeft de Vlaamse regering beslist om het raadgevend comité uit te breiden met 1 extra vertegenwoordiging, m.n. van de etnisch-culturele gebruikers van de ondersteuning. Daardoor bestaat het raadgevend comité nu uit 24 leden.

De benoeming van het effectieve en plaatsvervangende 24ste lid vond plaats op 6/10/17.

In de loop van 2018 zijn er een aantal wijzigingen geweest qua samenstelling van het raadgevend comité.

23 feb 2018:

- Els Van Achter wordt vervangen door Lieve Maesmans
- Johan Ieven wordt vervangen door Ward Campo
- Sophie Beyers wordt vervangen door Reinhart Niesten
- Katia Coenen wordt vervangen door Wendelien De Baere

26 okt 2018:

- Miet Neyens wordt effectief lid en Kris Clijsters wordt plaatsvervangend lid ipv Barbara Glorieux.
- Leen Colemont wordt vervangen door Fran Segaert
- Evelien Devriese wordt vervangen door Mieke Segers

Een overzicht van de samenstelling van het raadgevend comité en het bureau (eind 2018) is hieronder terug te vinden.

1. Raadgevend comité

gebruikers (7)		effectief	plaatsvervanger
	pleegzorg	Lieve Maesmans	Ward Campo
	cachet	Miet Neyens	Kris Clijsters
	oudersparticipatie	Ingrid Crabbe	Ilse De Groof
	VAPH-gebruiker	Ria Bruyneel (Inclusie Vlaanderen)	Reinhart Niesten
	VAPH-gebruiker	Herman Janssens (KVG)	Sofie Vander Vennet (FOVIG)
	VAPH-bijstand	Wendelien De Baere (Onafhankelijk Leven)	Koenraad Depauw (onaf leven)
	ECM	Musti Önlén (minderhedenforum)	Christopher Oliha (minderhedenforum)
koepels (8)			
	VWV	Jan Bosmans	Fran Segaert
	VWV	Cyriel Craeghs	Evelyn Huys
	VWV	Diane Serneels	Mieke Segers
	SOM	Anita Cautaers	Erik Liégeois
	Jo-In	Geert Ginneberge	Hans Paredis
	Zorgnet-Icuro	Ann Moens	Gorik Kaesemans
	FDGG	Lieve Van Den Bossche	Dirk Kaethoven
	CLB	Inge Van Trimpont	Stefan Grielens
vakbonden (3)			
	ACV	Lieven Blomme	Eric Janssen
	BBTK	Stijn Heuvelmans	Jan Piet Bauwens
	ACLVB	Arn Houthoofd	Laila Aissa
deskundigen (6)			
	advocaat	Barbara Van Eeckhoudt	
	psy/tejo	Gwendy Moentjens	
		Johan Put	
	expertisenetwerk jeugdbescherming	Elisabeth Boone	
		Frank Cuyt	
	IROJ	Mathieu Voets	
administratie			
	DOV	Ruth Dufromont	
	Z&G	Tom De Boeck	
	VAPH	Ann Van den Abbeele	
	K&G	Anne Vanden Berge	
	DWVG	Patrick Bedert	
	JW	Stefaan Van Mulders	
	FOD Justitie	Christel De Craim	
	FOD Volksgezondheid	?	

2. Bureau

pleegzorg	Ward Campo
VAPH-gebruiker	Herman Janssens (KVG)
VWV	Jan Bosmans
SOM	Anita Cautaers
voorzitter	Frank Cuyt
JW	Stefaan Van Mulders

3. VERGADERINGEN VAN HET RAADGEVEND COMITÉ

Het raadgevend comité is in 2018 maandelijks samengekomen (met uitzondering van juli en augustus). Het raadgevend comité werd telkens voorbereid op het bureau¹.

De leden van het raadgevend comité werden in 2018 geïnformeerd over volgende thema's:

- wijzigingsdecreet - o.a. nav decreet Jeugddelinquentierecht
- decreet jeugddelinquentierecht
- oproep uitbreiding hulpverlening jongvolwassenen
- stavaza PVF minderjarigen
- stavaza e-youth
- Visienota criteria voor een geïntegreerd meldpunt GGZ-jeugdhulp
- Jaarverslag Kinderrechtencommissariaat: deel gerelateerd met jeugdhulp
- rapport Rekenhof crisisjeugdhulp
- oproep jonge kinderen
- fusie agentschappen Kind en Gezin en Jongerenwelzijn
- Stavaza werf 2 (noden van jonge kinderen en hun context)
- Stavaza werf 3 (actieplan jongvolwassenen)
- Persbericht: 12 regio's starten laagdrempelige jeugdhulp (1 gezin - 1 plan)
- Memorandum Cachet
- Interview sociaal.net: Voorbij de jeugdhulp
- jaarverslag 2017 Jeugdhulp
- begroting Jongerenwelzijn 2019
- Beleidsbrief WVG 2019
- BVR lokaal sociaal beleid

4. ADVIEZEN

In 2018 bracht het intersectoraal raadgevend comité 6 adviezen uit.

Deze adviezen van het raadgevend comité kunnen geraadpleegd worden op de website van Jongerenwelzijn: <https://jongerenwelzijn.be/over-ons/structuur/raadgevend-comite/>

4.1. Advies 1 m.b.t. modulering 3.0.

De nota modulering 3.0 zou een antwoord moeten bieden op de vraag van het Vlaams Parlement (cf. de resolutie aangenomen door het Vlaams Parlement op 8 juli 2015²) met betrekking tot de vereenvoudiging van de modulering.

¹ Huishoudelijk reglement: Artikel 8. §1. In de schoot van het raadgevend comité wordt een bureau opgericht, bestaande uit de voorzitter, de leidend ambtenaar, 2 leden van de voorzieningen, 2 leden van de gebruikers en de secretaris. Artikel 9. §1. De agenda en de werkzaamheden van het comité worden voorbereid door het bureau.

² het aantal modules verder te reduceren, de combinatiemogelijkheden en de Jeugdhulpwijzer te vereenvoudigen en hierover te rapporteren bij het Vlaams Parlement tegen 1 april 2016

Verder operationaliseert de nota modulering 3.0 één van de beleidslijnen uit de tekst 'een 2.0-aanpak voor integrale jeugdhulp (IJH) in Vlaanderen'(Vlaamse Overheid, 10 mrt 2016)³.

Gevolgd door de aanbevelingen van de resolutie en de beleidslijnen in de tekst 2.0-aanpak voor IJH werd een interadministratieve ad-hocwerkgroep samengesteld om de modulering te herbekijken. Het resultaat van deze werkgroep werd ter validering voorgelegd op het aansturingscomité. Het aansturingscomité ging akkoord met het voorliggende voorstel modulering 3.0 en vroeg het raadgevend comité om een advies.

De leden van het RC zijn voorstander van een vereenvoudiging van de modulering maar wensten niettemin een aantal elementen onder de aandacht te brengen:

Het raadgevend comité ontving onderstaande reactie op het advies:

De eindnota 'Modulering 3.0' werd aan het aansturingscomité (ACO) voorgelegd op 15 februari 2019. In deze nota werden, na verdere intersectorale afstemming, een aantal wijzigingen opgenomen, mede rekening houdende met de bemerkingen van het raadgevend comité.

Aanpassingen in de nota o.b.v. de opmerkingen van het raadgevend comité zijn:

- *Voor 'Modulering 3.0' wordt een ontwikkelpad vooropgesteld dat over gans 2019, en een stuk van 2020 zal lopen. Deze planning werd intersectoraal afgestemd en uitgestippeld op de werkgroep typemodulering. Deze planning houdt ook in dat de sectoren betrokken worden via een gemeenschappelijk koepeloverleg en dat er een cliënttoets zal gebeuren, om in het najaar over te gaan tot de concretisering van het concept.*
- *De basisfuncties, geformuleerd vanuit het cliëntperspectief, worden ongewijzigd overgenomen uit modulering 2.0.*
- *Het is geen doel om de capaciteit of de beschikbaarheid kenbaar te maken aan de cliënt via de modulering. Voorzieningen bepalen immers zelf, en op basis van hun mogelijkheden, hun beschikbaarheid. Instroommogelijkheden worden voor NRTJ slechts gebruikt door voorzieningen en jeugdhulpregie om het wachtbeheer en de instroom te organiseren. De contactpersoon-aanmelder kan echter wel een indicatie krijgen van de wachttijd door contact te nemen met de voorziening in kwestie of met jeugdhulpregie.*
- *Een typemodule zal, naast een aantal basisgegevens, nog volgende informatie bevatten:*
 - o *Methodieken: het toevoegen van methodieken in de typemodule zal worden beperkt tot die methodieken die een sector erkent en subsidieert. Een voorziening kan die methodieken in haar modules toevoegen waarvoor ze als voorziening erkend en gesubsidieerd wordt. Op die manier is het helder welke methodieken gesubsidieerd zijn door de administratie. Voorzieningen kunnen uiteraard een ruimer aanbod aan methodieken hebben dan bepaald in een typemodule.*

³ In 2016 zullen de betrokken agentschappen hun typemodules onder de loep nemen met het oog op het vereenvoudigen en het verminderen van het aantal typemodules. Na het intensief gebruik van de typemodules in de Intersectorale Toegangspoort en de typemodules rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp in rechtstreeks contact met het kind, de jongere en het gezin gedurende de voorbije twee jaar, kunnen sommige sectorale typemodules die naar eenzelfde type hulpaanbod verwijzen, worden samengevoegd tot intersectorale typemodules. Deze en andere acties met betrekking tot de (type)modules kunnen de samenwerking van diensten en het gecombineerd inzetten van jeugdhulp in verschillende sectoren vereenvoudigen en dus faciliteren, zoals in de resolutie gevraagd.

De mogelijkheid tot het bepalen van een methodiek moet in de typemodule gebeuren. Als dit daar niet wordt bepaald, kan dit technisch ook niet in een module of in een instroommogelijkheid.

- o Indicaties: verwijzen naar specifieke kenmerken van een doelgroep waarvoor de hulp geboden wordt. Voorzieningen kunnen via indicaties aangeven waarin ze zich specialiseren.*
- o Handicapcodes: een typemodule kan een keuzelijst van handicaps bevatten waaruit de organiserende voorziening kan selecteren naar gelang hun erkenning en aanbod.*
- o Intersectoraal wordt ervoor gekozen om GEEN contra-indicaties meer toe te voegen aan een typemodule, omdat dit te limiterend kan werken. Contra-indicaties verenigen het aanbod te veel, terwijl de matching altijd in dialoog moet gebeuren.. Een doelgroep kan wel verder gespecificeerd worden via de indicaties en via de omschrijving van de instroommogelijkheden.*

De administraties kiezen zelf of ze het wel of niet opportuun vinden om in deze categorieën elementen toe te voegen.

- Binnen de werkgroep typemodulering is er een principieel akkoord van alle sectoren om ook voor RTJ instroommogelijkheden aan te maken. Dit principe zat reeds in de nota 'Modulering 3.0' dd. september 2017. Door het gebruiken van de techniek van instroommogelijkheden, is de moduledatabank een authentieke bron voor ALLE jeugdhulp, zowel NRTJ als RTJ. Door de koppeling te maken tussen de moduledatabank en de Sociale Kaart, kan het volledige jeugdhulpaanbod op een eenvormige manier worden ontsloten voor iedereen.*

Voordelen:

- o Alle gegevens (zowel RTJ als NRTJ) worden verzameld in 1 databank, en moeten ook maar in 1 databank aangepast worden. De ingevoerde informatie wordt gestroomlijnd door de invulvelden in de moduledatabank.*
- o De ontsluiting van de kennis van het jeugdhulpaanbod is gebaseerd op één authentieke bron: de moduledatabank integrale jeugdhulp. Deze bron is altijd actueel en up-to-date. De moduledatabank baseert zich immers op COBRHA, van waaruit alle gegevens m.b.t. voorzieningen doorstromen.*
- o De informatie is vlot toegankelijk en eenvoudig raadpleegbaar op één plek voor iedereen, professionelen en burgers. Het zoeken op verschillende websites wordt overbodig. De zoekfunctie van de Sociale Kaart is gebruiksvriendelijk en de taal verstaanbaar.*
- o De 'ambachtelijke' manier waar op ACT de informatie over het RTJ-aanbod verzamelt en actueel houdt, wordt overbodig. Dit betekent efficiëntiewinst. We zorgen voor een maximale automatische overdracht van de verzamelde gegevens naar de moduledatabank.*

Opmerking: recent overleg hierrond heeft duidelijk gemaakt dat er voor AWW, Onderwijs en GGZ een aantal zaken verder uitgeklaard dienen te worden op technisch vlak, omdat een groot deel van dit aanbod op heden al wordt omschreven in de Sociale Kaart. We willen er naar streven om de informatie maximaal te verrijken, zonder daarbij dubbele invoer of overlap van informatie te hebben. Informatieverlies is uiteraard uitgesloten. Dit wordt de komende weken in afstemming met alle betrokkenen verder uitgeklaard.

- Binnen de instroommogelijkheden zal altijd een werkingsgebied moeten bepaald worden. Dit zal gebeuren op basis van het gemeenterepertoire (postcode). Deze werkwijze wordt overgenomen van de actuele werkwijze binnen de Sociale Kaart.*
- De werkgroep typemodulering boog zich reeds over een concept voor een intersectorale typemodule verblijf. Binnen de verdere oefening rond vereenvoudigen van de typemodules (zie tijdsplan) zal dit worden meegenomen om na te gaan welke sectorale typemodules 'verblijf' eventueel kunnen worden ondergebracht in die ene intersectorale typemodule.*

4.2. Advies 2 m.b.t. geactualiseerd erkennings- en subsidiëringsbesluit voor Jongerenwelzijn

Met dit ontwerpbesluit wordt een geactualiseerd erkennings- en subsidiëringskader gecreëerd voor de voorzieningen die door Jongerenwelzijn erkend worden. Het huidige juridische kader – het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand (hierna het besluit van 1994 te noemen) – werd bijna 25 jaar geleden ontwikkeld en werd de voorbije jaren ingrijpend aangepast. Voorliggend dossier bevat een nieuw, herwerkt en her-ordend ontwerp van erkennings- en subsidiëringsbesluit dat het besluit van 1994 vervangt.

Voorafgaand werd het ontwerp meerdere keren in extenso met de koepelorganisaties overlopen. Specifiek voor wat de voorzieningen van de categorieën 2, 3, 5 en 6 betreft, werden de relevante bepalingen in aparte werkvormoverleggen besproken.

De Directieraad vroeg het raadgevend comité (RC) om een advies.

De leden van het RC wensten te benadrukken dat ze een nieuwe versie van het BVR verwelkomen. Het raadgevend comité had weinig opmerkingen bij het BVR maar wenste niettemin enkele elementen onder de aandacht te brengen.

Er werd met het RC afgesproken dat het RC betrokken wordt bij de verdere uitvoering van het Besluit.

4.3. Advies 3 m.b.t. inhoudelijke standaarden crisismodules

In 2015 werkte de ad hoc werkgroep crisis binnen de schoot van de gemengde werkgroep aan een rapport rond de professionalisering van de crisisnetwerken. Daarin werden een aantal acties opgenomen, die niet alleen de kwantiteit maar ook de kwaliteit van het aanbod op de kaart willen zetten.

De betrokken administraties hebben ‘de minimale kwaliteit’ vervolgens vertaald naar de operationele realiteit van erkende typemodules die gebruikt worden voor de financiering van voorzieningen.

De nota ‘inhoudelijke standaarden crisismodules’ heeft de bedoeling richting te geven aan de invulling van de modules crisisinterventie, crisisbegeleiding en crisisverblijf, waarbij de nadruk ligt op crisisbegeleiding en crisisverblijf en de combinatie van beiden. De nota vormt de basis voor alle betrokken partners in de crisisnetwerken om zelf verder mee aan de slag te gaan om het “hoe” van de acties in te vullen.

Het aansturingscomité (ACO) vroeg het raadgevend comité (RC) om een advies m.b.t. de voorgestelde inhoudelijke standaard voor de typemodules crisisjeugdhulp.

De leden van het RC zijn tevreden met een beschrijving van wat de cliënt minimaal mag verwachten van de crisisjeugdhulpaanbieder. De activiteiten binnen de verschillende modules worden beknopt geformuleerd waardoor er voldoende ruimte wordt gelaten om deze zelf uitgebreider vorm te geven. Niettemin wenste het RC een aantal elementen onder de aandacht te brengen.

Het raadgevend comité ontving onderstaande reactie op het advies:

De overheid heeft de opmerkingen van het Raadgevend Comité grondig bestudeerd.

Per opmerking formuleren we een antwoord:

- (1) *De leden van het RC wijzen erop dat er nog steeds een hiaat bestaat in de hulpverlening voor de leeftijdscategorie +18 en -25 jaar. Er zou ook voor deze groep crisishulp en/of reguliere jeugdhulp georganiseerd moeten worden.*

Voor de reguliere jeugdhulpverlening biedt de implementatie van het actieplan jongvolwassenen een antwoord. Er is een decreetswijziging in voorbereiding om hiervoor de legistische verankering te voorzien.

Voor de crisishulp is het zo dat de scope 0-18 jaar voorlopig blijft. Voor de doelgroep van 18-25 jarigen hebben de CAW's reeds een crisiswerking. De overheid zal onderzoeken of het mogelijk is dat er aanvullend op dat aanbod toch ook vanuit de meldpunten kan meegedacht worden indien nodig. Mogelijks zijn er casussen die meer gebaat zijn bij crisisjeugdhulp dan bij de bestaande programma's van de CAW's voor jongvolwassenen. Het principe van de subsidiariteit dient hier wel bewaakt te worden. Het kan niet de bedoeling zijn om jeugdhulp als generiek aanbod te zien voor jongvolwassenen in crisis.

Organisatorisch zal dit ook goede afspraken tussen de meldpunten en de CAW's vragen. De meldpunten zijn verankerd in een CAW maar provinciaal georganiseerd, waarbij de meeste CAW's slechts kleinere regio's beslaan met hun crisiswerking jongvolwassenen.

- (2) *Het is jammer dat enkel de sectoren van VAPH, Jongerenwelzijn en K&G aan bod komen wanneer er op zoek gegaan wordt naar gemeenschappelijke standaarden. Dit terwijl zowel de CAW's, OCMW's als geestelijke gezondheidszorg ook aan crisisbegeleiding doen.*

Vanuit de meldpunten (algemeen welzijnswerk) worden ook crisisinterventies geboden en ze kunnen deze nota ook onderschrijven. Voor crisis- begeleiding en verblijf is er slechts één CAW overgebleven dat een aanbod doet voor minderjarigen. Deze nota werd specifiek met hen besproken en zij kunnen zich ook vinden in deze verwachtingen.

In de dagelijkse praktijk is er een nauwe samenwerking tussen de meldpunten en het netwerk crisis van geestelijke gezondheidszorg. Deze nota beoogt te beschrijven wat de cliënt mag verwachten van een module crisisjeugdhulp. De termen crisisbegeleiding en crisisverblijf kunnen niet zomaar rechtlijnig overgezet worden naar het aanbod crisisjeugdhulp in de netwerken GGZ. Dit wordt op een andere manier ingevuld en kan niet zomaar toegevoegd worden binnen het huidige opzet.

De OCMW's hebben ook een begeleidings- en verblijfsaanbod naar gezinnen en jongvolwassenen, maar toch met een andere finaliteit. Het kan zinvol zijn om eventuele samenwerking te onderzoeken. Het opnemen en beschrijven van OCMW aanbod, valt echter buiten het opzet van deze tekst.

- (3) *Voor verschillende voorzieningen is het moeilijk haalbaar om alle aspecten van crisishulpverlening (naast bed, bad, brood ook begeleiding organiseren) op zich te nemen. De voorzieningen moeten ondersteund worden zodat dit wel haalbaar is.*

Vanuit de overheid zijn we ons ervan bewust dat het bieden van begeleiding een uitdaging is voor vele voorzieningen. In de nota programmatie zullen we een voorstel proberen doen om begeleiding en verblijf beter aan mekaar te koppelen en hiervoor de nodige financiering te voorzien.

- (4) *Als bij 'vertaling naar inzet modules' (p6 nota) dit betekent dat dit voor de OOC's herleid wordt naar 1 module, dan is dit een probleem omdat er 1 module vrij blijft.*

Het agentschap jongerenwelzijn verwacht van een OOC dat ze bij de inzet van crisisverblijf ook crisisbegeleiding bieden. Dit wil modulair zeggen dat beide typemodules worden ingezet: verblijf ifv diagnostiek (crisisverblijf) en diagnostiek (crisisbegeleiding).

- (5) *Bij elke tussenkomst ikv crisis of het nu crisisinterventie, crisisbegeleiding of crisisverblijf is, is een snelle opstart, binnen de 24u aangewezen.*

Dit wordt toegevoegd in de tekst.

- (6) *Bij de standaard interventie: Inschatting van veiligheid: Naast deze taxatie zouden nog twee andere belangrijke items aan bod kunnen komen:*

o Het verkennen van de problematiek, risicofactoren, krachten & kansen

o Het verkennen van de wensen en verwachtingen van het kind en ouders

Een interventie is een korte en flexibele werkvorm die in de praktijk tussen 1 en 7 dagen duurt.

Wanneer uit de telefonische aanmelding blijkt dat er te weinig geweten is om een goede indicatiestelling te doen, kan een interventie meer duidelijkheid bieden. Gezien de korte tijdsduur kan bovenstaande niet stevast verwacht worden.

- (7) *Bij de standaard interventie: Opmaak van een plan. Eerder kan gepleit worden voor een eindverslag waarin de samen met het kind en de ouders gemaakte vaststellingen over aanwezige problematieken en eventuele adviezen worden opgenomen.*

De overheid verduidelijkt wat met de zin bedoeld werd op volgende wijze:

Afsluiten van een interventie na 3-5 dagen met een plan dat concrete adviezen/handvaten voor na de crisis bevat.

Een eindverslag met beschrijving van aanwezige problematiek lijkt te zwaar als verwachting voor de korte interventies. Er mag wel verwacht worden dat een interventie voor de cliënt en aanmelder een duidelijk advies oplevert.

- (8) *Het opmaken van een doelstellingsplan bij het begin van de standaard crisisbegeleiding (binnen de eerste week) is gepast en noodzakelijk om verder aan de slag te kunnen gaan met het gezin.*

De tekst wordt aangepast:

De dienst formuleert in de loop van de eerste week de doelstellingen van de crisishulp in samenspraak met de cliënt en de aanmelder. Dit gebeurt op een krachtgerichte manier (cfr decreet – vermaatschappelijking).

- (9) *Wat betreft vraagverheldering bij de standaard crisisbegeleiding gekoppeld aan crisisverblijf is het, volgens de leden, van belang om in eerste instantie te bekijken of een terugkeer naar huis mogelijk en wenselijk is en onder welke condities dit dan kan. Het gaat hierbij om volgende aspecten:*

o taxeren van de veiligheid van de gezinsleden

o verkennen van de problematiek, risicofactoren, krachten & kansen

o verkennen van de wensen en verwachtingen van het kind en ouders

De grootste aanmelder voor crisis vandaag is de sociale dienst jeugdrechtbank. In sommige situaties is het bij aanvang van de crisis al duidelijk dat een terugkeer naar huis niet haalbaar is of is er geen mandaat van de jeugdrechter om dit te onderzoeken. Ook in die situaties is er wel nog nood aan begeleiding van de minderjarige en zijn context.

Indien mogelijk wordt een terugkeer naar huis altijd onderzocht, dit is steeds het uitgangspunt voor crisisjeugdhulp. Vanuit de overheid menen we dat dit voldoende gevat wordt door onderstaande formulering:

<p>Vorbereiden van een terugkeer naar huis en/of creëren van perspectief door het bepalen van doelstellingen</p>	<p>De dienst formuleert de doelstellingen van de crisishulp in samenspraak met de cliënt en de aanmelder. Dit gebeurt op een krachtgerichte manier (cfr decreet – vermaatschappelijking)</p>
--	--

(10) enkele tekstuele opmerkingen:

a. *Wat 'standaard' juist betekent en welke impact het heeft is niet zo duidelijk. Daarom wordt er best een andere benaming /omschrijving gehanteerd.*

Voorstel om referentiekader te nemen als nieuwe term. De titel van de nota wordt dan referentiekader voor crisismodules in de jeugdhulp.

b. *Men vindt dat 'er wordt gefocust op de rol van elkeen binnen de situatie' (nota p2) beter neutraler geformuleerd wordt.*

Een crisis ontstaat altijd door een samenspel van verschillende factoren. Hierin hebben alle betrokkenen steeds hun aandeel. De krachten van elke betrokkene bieden de sleutel tot de oplossing voor de crisis. We willen toch benadrukken dat elkeen een rol speelt in de crisis, om te vermijden dat er enkel gekeken wordt naar degene die "in crisis gaat". Vandaar de formulering: Binnen die gesprekken worden de gezinsleden in hun kracht gezet en wordt gefocust op de rol van elkeen binnen de situatie.

c. *Het is zinvol om bij de standaard crisisbegeleiding en evaluatie tussentijds (nota p3) ook aan te geven wie er bij die evaluatie betrokken is/moet zijn.*

Er zal worden toegevoegd dat de tussentijdse evaluatie met de cliënt en aanmelder dient te gebeuren.

d. *De woorden 'in de leefgroep' kunnen beter weggelaten worden bij de jongere kan zijn verhaal kwijt in de leefgroep. Verder moet dit ook aangevuld worden met 'en voorzien in gepaste begeleiding' (cf 'de standaard verblijf inclusief de aan het verblijf gekoppelde begeleidingscomponent en inhoud van de activiteit'-nota p4).*

Dit wordt aangepast in de tekst naar: De jongere kan zijn/haar verhaal kwijt gedurende het verblijf. Er wordt geluisterd naar de ervaringen en emotionele noden van de jongere.

4.4. Advies 4 m.b.t. visie van het raadgevend comité (RC) i.v.m. Jeugdhulp 2024

Met dit advies (op eigen initiatief van het RC) wensen de leden van het raadgevend comité een symbolische vlag te planten met als doel de intersectorale krijtlijnen voor Jeugdhulp 2024 uit te stippelen en de visie van het RC over jeugdhulp in 2024 als input aan de volgende regering te bezorgen. Anderzijds wil het RC deze visietekst hanteren als kadernota voor het RC zelf om beleidsplannen die ter advisering voorgelegd worden de komende jaren aan af te toetsen.

Het betreft een unieke oefening waarbij het RC gebruik maakte van de expertise inzake jeugdhulp van alle betrokken stakeholders in het intersectoraal samengestelde RC. De leden werden hierbij begeleid door Möbius die de opdracht had om het proces van visievorming te faciliteren.

De oefening is gestart met een visiedag (feb 2018) waar werd gediscussieerd en nagedacht en de visies, ideeën van de leden van het intersectorale RC werden gebundeld.

Een ontwerpdocument werd op de volgende vergaderingen van het RC verfijnd en verder uitgewerkt tot een afgewerkte visietekst (okt 2018). Hierdoor hadden de leden van het RC de mogelijkheid om de visietekst tussentijds met hun achterban te bespreken.

De visietekst Jeugdhulp 2024 is enerzijds besproken op het aansturingscomité en het kabinet van minister Vandeuren, anderzijds is de visietekst verstuurd aan de leden van het Vlaams Parlement. Aan de leden van het RC werd gevraagd deze in de eigen sector te verspreiden.

Het Raadgevend Comité besliste ook om de visietekst Jeugdhulp 2024 aan de nieuwe minister en de nieuwe commissie van welzijn te bezorgen.

https://jongerenwelzijn.be/assets/docs/ons/raadgevend-comite/rc_advies_2018-04.pdf

4.5. Advies 5 m.b.t. uitvoering van diverse bepalingen van het decreet betreffende het Jeugddelinquentierecht

Het raadgevend comité werd door de directieraad gevraagd een advies te formuleren ivm decreet.

Hieronder vindt u welk gevolg er werd gegeven aan het geformuleerde advies:

De bewaartermijnen voor het dossier van de cliënt bij zowel de gemeenschapsinstellingen, de toegangspoort, private voorzieningen als gemandateerde voorzieningen op de leeftijd van 35 jaar gezet met het eigenaarschap bij de cliënt want hij wordt geïnformeerd over het dossier en de bewaartermijn op het moment dat zijn dossier wordt afgesloten bij de desbetreffende instantie.

Voor de rest zal er bij de gefaseerde implementatie van het decreet zeker rekening gehouden worden met de terechte vragen van het RC in het advies betreffende de punten:

- 1: Zet in op de krachten van de jongeren
- 2: Omschrijf het aanbod voor de jongeren in een gemeenschapsinstelling duidelijker
- 4: Voorzie voldoende Time-out capaciteit in de Gemeenschapsinstellingen.

4.6. Advies 6 m.b.t. wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de integrale jeugdhulp

Het raadgevend comité had geen opmerkingen bij dit besluit.

4.7. Advies 6 van 2017 m.b.t. het A-document in de jeugdhulp⁴

Nav de resolutie van het Vlaams Parlement van 8 juli 2015 waarin gevraagd werd naar een vereenvoudigde werking van de intersectorale toegangspoort en in het bijzonder naar een vereenvoudiging van het A-document, werd er een ad-hoc werkgroep opgericht.

⁴ Daar het advies pas half december 2017 geformuleerd werd, werd er in het jaarverslag van 2017 geen feedback ivm het gevolg dat men gegeven had aan het advies van het RC opgenomen.

Op basis van de analyse van de ad-hoc werkgroep werd er vanuit het Agentschap Jongerenwelzijn een voorstel voor een vereenvoudigd A-document gedaan dat door het aansturingscomité Jeugdhulp werd gevalideerd.

De werkgroep wachtte op een advies en/of conceptvalidering van het raadgevend comité op het voorstel.

De leden van het raadgevend comité zagen een aantal positieve punten in het herwerkte A-document maar hadden naast een aantal aandachtspunten binnen het gehele A-document vnl. opmerkingen bij het luik 'beeldvorming'.

Het raadgevend comité ontving onderstaande reactie op het advies:

De eerste paragraaf van het advies handelt over het luik beeldvorming, waarvan de meningen in de ad hoc werkgroep verschilden.

Het Raadgevend Comité adviseert hierin uitdovend verschillen toe te laten in het formaat, maar anderzijds vanuit de overheid toch te sturen door een aantal richtvragen te stellen.

Die vragen moeten peilen naar een aantal basiscriteria over de sectoren heen.

Men koos voor een aantal uniforme richtvragen die voor alle aanmelders gelden.

Deze werden aan het ACO geformuleerd en bekrachtigd.

In de technische realisatie werd gekozen voor voor één veld, waarin deze richtvragen verschijnen.

De aanmelder hoeft hierin niet te typen.

Er dient in dit veld ook de mogelijkheid te zijn om in te voeren vanuit de verschillende informatica systemen die aanmelders voor hun eigen werking gebruiken.

Puntsgewijze feedback op het advies:

(1) Men moet er attent op zijn dat het A-document een aanvraagdocument blijft waar men enkel relevante informatie voor de indicatiestelling in vermeldt en het geen dossier wordt.

Het A document is momenteel opgebouwd als een aanvraagdocument voor meerdere soorten vragen. Aanvankelijk was het A document bedoeld om niet rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp aan te vragen bij de intersectorale toegangspoort en was het doel daarvan het ontvangen van een indicatiestellingsverslag. Ondertussen zijn er een aantal componenten aan toegevoegd en worden ook volgende vragen in het A document gesteld; vragen voor crisishulp aan het Crisis Meldpunt, vragen voor cliëntoverleg en bemiddeling aan de medewerkers Continuïteit en vragen aan de jeugdhulpregie voor prioritering en actief regisseren. Voor al deze aanvragen wordt enkel de informatie toegevoegd aan het A document, die nodig is om die specifieke vraag te kunnen behandelen. Het is niet de bedoeling dat het A document een elektronisch alomvattend dossier wordt.

(2) In het document staat de term 'vertrouwensfiguur', terwijl elders 'vertrouwenspersoon' gebruikt wordt. Dit kan een keuze zijn, kwestie van meer openheid te laten over wie de jongere / ouder hier kan aanduiden. Tenzij men dit wil koppelen aan de meer formeel gekaderde 'vertrouwenspersoon', dan moet deze term misschien veranderd worden.

In het A document werd aanvankelijk met vertrouwensfiguur één ieder die een ondersteunende rol heeft naar het gezin bedoeld. Ondertussen is de vertrouwenspersoon geïntroduceerd door het departement WVG, die een formeel mandaat heeft in de jeugdhulp. Er kan ook sprake zijn van een ondersteuningsfiguur, die het gezin of minderjarige bijstaat zonder deze formele rol te hebben. In het vernieuwde A document zal worden gekozen voor de term vertrouwenspersoon en de term

vertrouwensfiguur wordt geschrapt. Het gebruiken van vertrouwenspersoon en vertrouwensfiguur in hetzelfde document zou verwarring kunnen scheppen. Een aanmelder kan wel nog steeds een ondersteuningsfiguur als andere betrokkene toevoegen en bij opmerkingen beschrijven wat de betekenis van deze persoon is voor de minderjarige en zijn gezin. Het is niet nodig hiervoor een apart veld te voorzien, dit zou eveneens tot verwarring kunnen leiden.

(3) Er is een verschil qua kinderbijslagregeling bij JW en het VAPH, dit is verwarrend voor de cliënten.

De kinderbijslag regeling wordt vernieuwd en verhuist naar de Vlaamse Overheid. Op 1 januari 2019 wordt er gestart met het nieuwe groeipakket. Dit biedt een kans om een aantal zaken bij te sturen die historisch gegroeid zijn. Het verschil in kinderbijslagregeling tussen JW en het VAPH willen we daar zeker ook aan bod laten komen.

(4) Een extra vakje 'ben je Nederlands machtig of niet' zou ervaren kunnen worden als discriminerend. Beter zou zijn dit te veranderen in 'is er nood aan taalondersteuning?' En indien ja, welke taalondersteuning.

Vanuit de intersectorale toegangspoort hebben we geen aparte maatregelen voor taalondersteuning, deze vraag zou mogelijks de aanmelder op het verkeerde been kunnen zetten. We stellen voor dit item niet op te nemen. De kennis van het Nederlands is er in vele gradaties en kan geen uitsluitingscriterium zijn. De nood aan ondersteuning kan aanbod komen in het gesprek tussen contactpersoon aanmelder, gezin en hulpaanbieder voor opstart.

(5) Opdat het A-document steeds ondertekend zou worden, kan best de digitale handtekening geïmplementeerd worden.

Deze mogelijkheid willen we zeker laten onderzoeken, om tegemoet te komen aan cliënten en aanmelders die werken met de digitale handtekening. Doch het kan nooit als vereiste worden gesteld voor het verzenden van een A document. Als een MDT de handtekening op papier wil vragen en bijhouden, is een erewoordverklaring via het aanvinken van het akkoord in het A document voldoende.

(6) Inzagerecht voor de cliënt via een webapplicatie zou ook een vereenvoudiging zijn.

Dit zit reeds in de planning van de verdere ontwikkeling van het A doc in INSISTO. Momenteel worden de voorbereidingen getroffen via het uitwerken van het e-Youth platform. Er zal dan een webapplicatie voor ouders ontwikkeld worden.

(7) Een uitgebreide handleiding ikv het gebruik en het invullen van het A-document, met duidelijke richtlijnen voor de aanmelder, is belangrijk.

Dit wordt meegenomen bij de implementatie van het nieuwe A doc. Momenteel is er een technische handleiding die up to date is en een inhoudelijke die dateert van bij de opstart van de ITP. Als het nieuwe A doc wordt geïntroduceerd zullen we beide handleidingen herwerken.

(8) Hoorrecht bij IRPC zou mogelijks in 2018 geïmplementeerd worden. Het lijkt dan aangewezen dat de wens tot hoorrecht bij IRPC, net zoals voor het hoorrecht bij indicatiestelling, aangeduid kan worden in het A-document.

Het hoorrecht maakt deel uit van de vraag tot prioritering aan de jeugdhulpregie. Het lijkt eenvoudiger dit te verwerken in het prior sjabloon, waarmee men een prior aanvraagt. Op die manier vermijden we dat extra handelingen in het A doc nodig zijn.

Goedgekeurd op de vergadering van het raadgevend comité van

Eindredactie

25 april 2019

Frank Cuyt
Edith Gysen